

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közigazgatási s társadalmi lap.

A DEBRECZENI SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször, u. m. hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési feltételek:

helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 10 frt.
Félévre 5 frt.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt.

Előfizethető helyben a kiadóhivatalban, a városi könyvnyomdában, (városház-épület, az udvarban balra) azután Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedésében, vidéken a postahivataloknál.

Hirdetési díj:

öt hasábos petítor 5 krajczár. Nagyból terjedelmű s több ízben megjelenő hirdetéseknek lemondásig tartóan Bőlyögdi minden hirdetés után 30 krajczár. A hirdetéseknek minden sora 20 krajczár. A hirdetéseknek a szerkesztői iródnak vétetnek fel. Az előfizetési s hirdetési pénzek a kiadóhivatalba, a lap szellemi részét tartozó közlemények a szerkesztői iródnak a városháza épülete alatt (Rózsa tér) címzendők.

Ismét a befásításról.*

A múlt évben megindított befásítási ügy — úgy a helybeli lapokban, mint röpiratban pro et contra annyiféle alakban megvitatva lón, hogy első tekintetre talán feleslegesnek is tűnik fel most, a midőn legalább is ez évre „post festa” cántalok — ezen látszólagos elcséplést ügyet ismét a közönség elébe vonszolni; de tekintve azon „gyengén szűró” megjegyzéseket, melyek a „befásítást nem kívánók” ellen, egy a sajtóban a sorok között, mint családi összejövetelek köreiben itt-ott en passant csipős megjegyzésben nyilvánulnak; tekintve más részről, hogy a befásítási tárgyban tartott utóbbi közgyűlés határozata ellen — ha helyesen értesítettem — fel-lebezés nyújtatott be, és így valószínűleg a befásítási ügy ismét közgyűlési tárgyalás alá kerülhet — a nézetek tisztázása a szempontjából nem vélek rossz szolgálatot tenni mindkét — most egymással ellentétben álló — ha szabad úgy neveznem: pártnak, ha azon distinciót, mely városunk közönségét most két táborra osztva tartja, a mely úgy látszik nem magában a befásításban, hanem a befásítási módozatában leli fönéhezességét, — egy kis egyéni magyarázatot egyengetni, feladatolom tűzőm ki.

Utazók, térségek befásítása általános európai fogalmak szerint kétféleképpen eszközölhető.

1-ször. Parkozás = kert alakítás.
2-ször. Boulevardozás = vagyis utcazi járdák bevezetése által.

Tagadhatlan tény, hogy Európa fővárosai, Páris kezdeményezése folytán, rendelkezhető térségeiket, piaczaikat, részint a nagyobb városokban annyira nélkülözött üde, egészséges levegő nyereséig, részint pedig szépített tekintetűkből kérték alakítását, ily parkozott térségeket látnak honunkban; Budapest: a Szechenyi- és Erzsébet-téren, — városunkban is: az Emlék- és Népkertet. Ha ily kikerekített s talán évről kértet szándékozott az Emlékkert-társulat nyílt piacunk egy részén létesíteni, úgy nem csuda, ha az illető háztulajdonosok és illetel bíró egyének ellenszenvéi találkoztak, hogy miért? — ennek magyarázatába nem feladatolom most becsúszkálni, — de még sem hallgathatom el, hogy nem rég, egy társas összejövetel alkalmával, egy igen tekintélyes egyén, ki egyszerűsége az Emlékkert-társulat választmányi tagja is, előttem magok oda nyilatkozott, hogy ő maga sem egyeznék bele, ha oly elzárható kert alakították a nagy templom előtti tere, honnét a kertész szélső kizárhatná családját, — e nyilatkozatból az tűnik ki, hogy végleges elfogadott terv a nagytemplom előtti tér befásítására, az Emlékkert-társulattal talán nem is léteztet, — vagy ha léteztet is, talán opportunus dolog lett volna a tervet nyilvános közszemlére kitenni, hogy annak el, vagy nem fogadhatósága kérdésére nézve, mindazok tájékozhatták volna magokat, a kiket ez ügy közelről érdekel, vagy pedig ezen ügy eldöntésére befolyással bírnak; — node ezt csak egy elméleti-északi fogva említen meg — áttérve a másik befásítási módhoz.

A boulevard — vagy olasz érte-

lemben corso, — sétányok, valamint a legdívatosabb, úgy a czélszerűbb befásítási módnak mondhatók; tudjuk Párisról, sőt látjuk Budapestről, hogy egész háziorokát nagy községekre rombolnak le, hogy ezen befásítási módozatot, nemcsak a város díszére, hanem a forgalom élénkítésére, valamint egészségi tekintetéből, bármily áldozattal is létesítsék.

Városunk piacza, és tülazéles főutcái, melyek egészben kiburkolása a lehetlenségek közé tartozik, elegendő térséget nyújtanak arra, hogy első ízben is a piaczon, és lassanként mellék-utcainkon lényelmes, árnyékot nyújtó sétányok létesíttessenek, vagyis a város boulevard-szerűleg kiburkolásának. Ilyenmü befásításnak ellensége nálunk senki sem lehet, mert az ily boulevard sétányok czélszerűen rendezve: — a forgalmat élénkítik, a házak becsét emelik, a várost csinosítják, friss, üde léget teremtenek, de főelőnyük abban rejlik, hogy míg az elkerített parkok a forgalmat nehezítik, sőt elzárják, a boulevard-sétányok a forgalmat a központról távolabb eső helyekre decentralizálják.

Ily befásítást városunkban nemhogy valaki ellenezze, hanem merem állítani, hogy ezt mindenjányan ohajtjuk, kérjük és sürgetjük.

(Vége köv.)

A Pester Lloyd tegnap reggeli száma szerint a legújabb bécsi hírek igen komolyan hangzanak. Ezen hírekből azt lehet következtetni, hogy — bár a magyar kormányfértiak a vám és bankügyi alkudozásokban azon legelsőbb határokg elmentek, melyekig haladni őket az ország érdekei engedték, — az alkudozások nem fognak a várt sikerre vezetni. Tiszta miniszterelnök tegnapelőtt ő felségéhez a királyhoz hivattott, ki ezt megelőzőleg gróf Andrássyval hosszabb ideig értekezett az ügyek állásáról. Azt állítják, hogy Tisza Kálmán és kihallgatása döntő befolyással bírna a vám- és kereskedelmi, valamint a bankügyben. Annyit áll, hogy a magyar miniszterek, az ország érdekei által követett jogos kívánataikból egy hajszalnyit sem fognak engedni.

A bécsi alkudozások — mint a „Hon”-nak távirják — eredménytelenek, a fogyasztási adók s függő vámtételek megoldatlanok maradtak, a kormány a hazanemzet előtt mindenesetre akar elvileg dönteni. A „P.” pedig ápril 11-ről következő táviratot hozza: Ma és holnap folytatják a tárgyalásokat, s ha lehet egyik vagy másik irányban be is fejezik. A vámkérdésben való közlekedésnek nincs praktikus eredménye, mert magyar részről minden kedvezmény csak azon feltételek mellett van adva, hogy a fogyasztási adók kérdésére meggyezés jön létre, erre pedig nincs kilátás. A közlekedési napokban mindenesetre fontos elhatározások történek. A „Hon” ápril 12-iki számában írja:

A tárgyalások tegnap folytatásáról azért lehet keveset írni, mert a gyapjú, gyapot-vámok, finánc-vámok legváltásában és tételek megbeszélve és a fogyasztási adók ügye jött szóba. És ezekben még nincs oly közlekedés, mint az előbb tárgyalt kérdésekben. Tény az hogy a vámtételekben három függőben tartott tétel kivételével egyetértés van, de ezeknek sorsa is attól függ, hogy a fogyasztási adók ügyében jö-e létre egyetértés és a tegnapi — még eredménytelenül — valamint a mai nap ennek a kérdésnek lesz szentelve. Azt hiszem, hogy a kormány czélja az,

hogy most mindenesetre annyira vigye a dolgokat, hogy szükségtelem legyen a kétfel-egesség sikere iránt és tárgy legyen a legmagasabb helyen való jelentés tételre. Ez utóbbi különben a kormánynak mindenesetre kötelessége, még az esetben is, ha bármily eredmény lenne mert addig innen nem távoztatik, míg a tárgyalásokról az uralkodónak jelentést nem tett. Miniszterünk szerdán este vagy legfeljebb csütörtökön reggel okvetlenül haza mennek.

A „N. Fr. Pr.” konstátja, hogy Széll legutóbbi jegyzéke a nemzeti bankhoz azon módozatokat tartalmazza, melyek szerini az önálló magyar jegybank az osztrák nemzeti bank részvényeire által megállapítatának, s hogy a bank bizottsága ezt legközelebb tárgyalás alá veendi. — E közleményre vonatkozólag azt jegyezhetem meg, hogy a jegyzékre a feleletet már megírték.

Bécs, apr. 11. (A „Hon” eredeti távirata.) A tanácskozás esti öt óráig tartott. Helyzet változatlan. Holnap reggel magyar minisztertanács tartatik, mely a budapesti megállapodások tárgyalja. Ezután a közös conferentiát folytatják.

Mint a „Hon”-nak legújabb távirják még ma csütörtökön is tartanak tanácskozást.

Rövid hírek — Gyöngyös város képviselői testülete Tisza Kálmán min. elnöknek bizalmat szavazott. — Berlinben a szövetségi tanácsban törvényjavaslat fog előterjesztetni egy tengeri törvényszék felállításáról, mely a német és külföldi kereskedelmi hajók tengeri baleseteit megvizsgálja. — A „Haza” életbiztosító és hitelbank összes érvényben lévő biztosításának összege 12 millió 441 ezer 253 ft 80 kr. — A törvényhatóságok kikérésére vonatkozó tervjavaslatot Tisza K. min. elnök már előterjesztette ő felségének, ki a tv. javaslatnak a törvényhozás eléterjesztésére, megadta engedélyt.

MŰKINCSEK ÉS TÖRTÉNETI EMLÉKEK KIÁLLÍTÁSA

lesz Budapest, az akadémia palotájában; május 1-től kezdődik és körülbelül 2-3 hétig tart. — Jövedelme az árvízkarosultaknak van szánva. A rendező bizottság már megalakult s a következő felhívást bocsátotta ki, melyet ajánlunk közönségünk meleg figyelmébe.

Folyóink áradata a tavasszal elborította az országot nagy részét, kimondhatlan az ezáltal okozott nyomor; minden hazai s emberbarát kötelessége, tehetségéhez képest enyhíteni azt. Tapasztaljuk is, hogy a karosultak szava mindenütt meleg keblekre talál, s nem hiába vetik reményüket azok nagylelkűségébe, kik szerencsés körülmények között élvén, képesek áldozatra.

E czélla, a vízkárosultak kiálló nyomorának enyhítésére, alakult a fővárosban gr. Zichy Paulai Ferencné, sz. gr. Kornis Anna indítvány s kezdeményezése folytán b. Wenckheim B., Trefort Agoston, Bedekovich Kálmán miniszterek, Haynald Lajos érsek, Szalay Agoston, Pulszky Ferenc, gr. Szapáry Antal, gr. Szapáry Gyula, gr. Szapáry István, gr. Pallavicini Ede, Rómer Flóris, gr. Károlyi Tibor, gr. Andrássy Manó, gr. Zichy Jenő, Ipolyi Arnold püspök, gr. Andrássy Aladár, báró Uchritz Zsigmond, Ráth György, gr. Khuen Hederváry Károly, gr. Zichy Lajos, gr. Dessewffy Aurel, gr. Apponyi Sándor, Henszlmann Imre, gr. Csekonics Endre, gr. Zichy Fedor, báró Kemény Kálmán, gr. Nugent Arthur, báró Radvánszky Béla és Telepy Károly urakból egy bizottság, oly szándékkal, hogy Magyarország mikénszeiből és történeti emlékeiből kiállítást rendezzen, melynek tiszta jövedelme a vízkárosultaknak leendő szánva.

A bizottság azon reményt táplálja, hogy minden emberbarát s hazai pártfogója ez eszmét, s hogy mindazok, kik ilyenmü tárgyak birtokában vannak, ezen vállalatot tárgyaik kiállítására által támogatni és előmozdítani készek lesznek; mert csakis így várható a rendezendő kiállítástól azon eredmény, hogy Magyarország ilyenmü kincsének teljes képét nyújtsa, és ezáltal a néző közönségre a kelő vonzerőt gyakorolván, a kitűzött czél elérését biztosítsa.

Kiállításra alkalmas tárgyak, mindennemű ékszerek, boglárók, billikmok, díszfegyverek, díszszekrények, órák, csipkék, himzések, zás-

lók stb. melyek akár műbecsők, akár történelmi értékek következtében figyelmet gerjeszhetnek, továbbá történeti nevezetességű egyének hiteles arcképei, sérvési, meissenai bécsi vagy egyéb külföldi porcellánok.

A bizottság felkéri mindazokat, a kik ilyenmü tárgyak birtokában vannak, hogy azokat kiállítás czélljára neki átengedni sziveskedjenek.

A tárgyak átvételére, Trefort Agoston v. Rómer Flóris, továbbá Szapáry Gyula, Szapáry István, Khuen Hederváry Károly, Dessewffy Aurél grófok és Radvánszky Béla báróék egy külön albizottság alakult, mely a tárgyak bizottság helye a tud. akadémia palotájában, a kiállítás május 1-étől 2 vagy 3 hétre van tervezve, a kiállítás helye a tud. akadémia palotájában elhelyezett országos képtár termei.

Budapest, 1876. apr. hó 11-én.

A bizottság.

VIDÉKI LEVÉL.

Nyiregyháza, ápr. 12.

T. szerkesztő ur! Végre valahára mi is kezdünk kiemelkedni az egyhangyságból, s alapos reményünk van binni, hogy unalmas estémek nem sokára élvezetek váltják fel, a menyhoben Munsberger Jakab helybeli szimfagatózó társulatot színtársulat — mint biztos forrásból értesültünk — Husvét vasárnapján kezdke előadását. Csak dicsőítenünk kell a szimfagatózó ur nemes gondolkodását, midőn tekintettel a jelenlegi komoly viszonyokra elhatározta, hogy a társulat első előadását, jótékony czélla, a szabolcsmezei vízkárosultak javára rendezze. A szinkör megváltása alkalmával, Komócsy József tehetséges költőnknek „Az árvíz árvíz” című legújabb alkalmi költeménye fog prólogot szolgálni, melyet „A házasság politikája” című vígjáték, és a „Szép Galathea” operette fogják követni. Hét óra repertoár szerint „A kintornás családja” kerül színpadra, s így nekünk is alkalomunk lesz a szimfagatózó korán leltűnt főcímszavak Tóth Ede nének a remek műben gyönyörködhetni. Mindkét előadás alkalmával, városunk szűlőit, a Debreczenben is ismert kedves és szép tehetségű Eszék y Emma kisasszony is fellépnek.

Az előadásokról, ha becses lapjában egy kis helyet enged,?) veszek bátorságot magamnak, egyszer-mászor némi tudósítással szolgálalmi. Tisztelettel r. l.

A TÁRGYALÁSI TEREMBŐL.

I. A helybeli kir. törvényszék előtt f. hó 11-ik napján letárgyaló büntnyek egyike úgy sérelmesre vonatkozólag — élettanilag, mint vádlottra nézve a büntnyesség fokozatának megállapítását illetőleg, érdekes esetet képez.

Kun István és Farkas Mihály bűszörményi lakosok még 1868-ik évi október 19-ik napján egyik községi korszakban boroztatván, előbbvezett a korszakban, később megjelent Lökös Ferencné szül. Sörös Rebeka által azon okból fogva, hogy törvényes hitvestársát el-hagyva mással él — szóval megtámadtatott s s becsületlenített, mire Farkas Mihály igazatosa Folykán Kun István a nála volt ostaral írogatás Rebekát megcsapkodta s fűzőbe vette, ki mely kapavál felfegyverkezve Kun Istvánnak utját állta s fejeje is ütött, de utóbbi az ütés elől félre ugrott s a Lökös Ferenc kezéből kiesett kapanyélt előbb Farkas Mihály Lökös Ferencnek lábszárt, majd Kun István Lökös Ferencnek fejét ütötte meg.

A leirt eset rokonok között törtévény — egymással kiegyeztek s sérelmezok bántalmazottak sérelmeztesük folytán emelt igényeik tekintetében kiegyeztek, a büntes hivatalos eljárásnak tárgyát mindaddig nem képezte, míg

*) Szivesen.

Szerk.

„Ezen emlékeztetés nélkül is beváltottam volna, viszonáz az igazságtügyi tanácsos — mert szándékomban van önnel tanácskozni, hogy mit tegyünk ezen bohó fiatal emberért.

XVIII.

Margolc segédbíró a reggeli vonattal visszaérkezve a P. sz. szabadsági utazásából; s mi-hosszasan beszél az igazságtügyi tanácsossal, kiment az irodába, s azon asztalhoz lépett, hol Blumenreich dolgozott.

„Jó reggelt Blumenreich ur, baráti üdvözlöt hozok nagy bátyjától P. sz. b. Blumenreich felírta. „Nagy bátyám engem üdvözöl? kérde elbámulva. — Miként volna ez lehetséges segédbíró ur! Azon rettenetes időben, melyre magam is utáltat gondolkodni vissza egészen eltakarított magától, s megtiltotta hogy neki valaha írjak. Nem nehezteltek érte re. Átjám tisztesség nevével megbecsülettemet, s nagy bátyám szegényi el-becsületen nevet hallani is! Szegény elhalt atyámat, testvérét nagyon szeretete ugyan de engem gyűlöl és megvet.

„Ön családiki Blumenreich ur! Ő szer-

tem Sörös Rebeka, kirol tudva volt, hogy érintett sérelmésből fejen egy időközönként meg-megjulo sebe támadt — elhunyan, a hullá felboncoltatott s az orvosi vélemény s kir. tszéki orvosi felülvélemény egyértelműleg a fejen észlelt, a koponyatérbe az agyvelő állományáig behatolt s a koponyacsontot keresztül két nyílason kiszivárogo lét éves bent jelöli ki a halál okául, — megjegyezvén azonban, hogy a sérelem nem volt feltétlenül halálos, hanem annak kezdetben könnyelmű elhanyagolása idézte elő annak súlyos következményi elfajulását s halálos kimenetelt.

Miután törvényes gyakorlatunk az oly sérelmet, mely harmincz nap elteltével eredményezi az elhalálozást — súlyos testisérelemnek rendeli minősíteni: a kir. tszék 1-ső rendű vádlottat a súlyos testisérelemnek büntényében mondatta ki bűnösnek s öt azonnal letartóztatva kilencz havi börtönrre ítélte el, mely ítélet ellen vádlott felebbezett.

2-od r. vádlott Farkas Mihály pedig az általa Lökös Ferenczen elkövetett könnyű testisérelemért, az ellenében fennforgó súlyosító körülményeknél fogva az ítélet jogorvó emelkedésétől számítóan két havi börtönrre ítélte el. Utóbbi vádlott hasonlag felebbezett.

II. Özv. Varga Klára betéréses lopási büntnyéért, macacs tagadásával szemben az ellenében fennforgó összetett bizonyítékok alapján, az ítélet jogorvó emelkedésétől számítóan 6 havi börtönrre ítélte el, mely ítélet ellen vádlott, mint a kir. ügyesség képviselőjében Szabó kir. alügyész, ki 9 havi börtönbüntetés kért — felebbezett.

3) Kelemen Albert volt díjnok több rendbeli tolvajlásért, befogatásaitól számítóan 3 havi börtönrre jogorvósen elítélte, az ítélet jogorvósanotított.

A közelebbi tárgyalási napon 18-án keddén Bíró Sándor h. bűszörményi lakos súlyos testisérelem — Uszó István helybeli lakos szintén súlyos testisérelem Propper Béla és Lövy Háni vizsgálati foglyok lopási bűnyükéig fog-nak szönyegre kerülni.

SZÍNHÁZI SZEMLE.

(K. Gy.) Szerdán, április 12-én Molnár György ur harmadik vendégserenplésével adott: „III. Richard.” Tragedia 5 felvonásban. Irta Shakespeare, fordította Szligiety.

Mint Shakespeare minden darabjában, úgy ebben is az örök jellemrajzolás a megragadó. És rendezés az egész darab összes cselekménye azon egyetlen hős körül forog, a melyeknek jellemét kidomborítja akarta. Nagyon ritka az nála, hogy egy második főszereplő is az események központjára szolgájon. Az egyes jellemeket aztán az illeto színésznek néha különböző irányban lehet fölfigni, s épen ezért látjuk, hogy egy ugyanazon szerepet többféleképpen adnak elő. Erre legújabb példálú elvén Lear király hozható fel. Leart nálunk Rónay ingerékeny öregnek, s Molnár inkább szörtőlődnök tüneté elő. S szerepként elejétől végig ily fölfogásban adva elő, — Rónaynak pár jelenete (pl találkozás a leánnyal) hatásosabb volt ugyan, de a Molnár egészen vége sokkal helyesebb, sokkal találóbb. A mi III. Richardot illeti, azt csak egyféleféleképpen lehet fölfigni; mert jellemzésében a nagyravágás és ravaszág oly szembevetni, hogy ott már nem annyira a fölfogás különbözősége, mint a művészi kivétel az, mi figyelemre méltó.

Molnár György ur eddigelő három drámában lépett fel, háromszor s fokozatos nagyságában mutatta be nálunk művészetét, mely tetőpontját ma, III. Richard előadásában érte volt el. Szerepét — melytől sok szemlő anyira irigyozik, s nagyon sok tulzánsan veszik azon leírásokat is, melyeket Schakespeare tisztán történeti tények után adott elő, pár külföldi kidomborítva, — szerepét, mondjuk a leg-helyesebb fölfogással, s gyönyörü sikerrel adta elő. Ne kívánják sem t. olvasónk, sem maga a t. művész, hogy egyes jeleneteit leírjuk, vagy inkább múltassuk egyiket a másiknál. — Nagyszerű volt az egész, de mégis különösen ki kell emelnünk a jónak legjobbakát, vagyis utolsó jelenetét. Az utolsó felvonásban emelkedett fel Molnár ur azon művészi magas-

részteveleg kérdézősködött önről, el kellett beszélnem, miként mennek dolgai, minden kérdésben a legnagyobb szerelem beszélt. — Egészen boldog volt, midőn hallotta, mennyire szeretik mindnyájan.

Egy jó félóránig beszéltünk együtt, s mindég csak önről, midőn üzleti dolgaiból nagybátyja haza jött. — Szívőből örvendett, hogy látott — mert a mint mondta, fontos dolgokról akar velem beszélni. Irodájába vitt, s a mint egyedül voltunk, bezárta az ajtót s egy darabig gondolkozva járt fel s alá az irodában. Végre megdöntöttem a székét s így szólott: „Sokat gondolkoztam azon, a mit Hermanról mondt. Nagy örömet, s néhány nyugtalan éjt okozott. Csakugyan meg van ön győződve segédbíró ur, hogy Herman szerencsétlen könnyelműségéből teljesen kigyógyult? Midőn a kérdést teljes meggyőződéssel megengedtem, újra fel s alá járkált az irodában — azután újra kezdé:

„Terveim volna Hermanra nézve, de nem tudom rá lesz-e. Ugy gondolom, hogy ha egy jó derék nőt elvenne, s itt P. sz. b. hol kivülem múltját senki sem ismeri — letelepednék, egész életére segíthetnék rajta.” (Folyt. köv.)

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

ELTÜNT.

Elbeszélés. Irta: STRECKFUSS ADOLF.

MÁSODIK RÉSZ. (58-ik folytatás.)

„Mire ment?” kiáltá a városi törvényszéki tanácsos kíváncsian.

„Semmire! biztosítom önt, hogy egy bakkeske engedékenyebb állat, mint ez az ugynevezett Fuchsing! Inkább egy szerecsent mosok fehérrre, minthogy őt észre térítsem. Azon van, hogy büntetését kiállja, s nem akarja megengedni, hogy ártatlanságát bebizonyítsam.

„Tehát csakugyan betudja bizonyítani, hogy ártatlan? kérde az igazgató örömmel.

„Epen oly kevéssé lopott mint én és ön igazgató ur s ezt oly világosan betudom bizonyítani, hogy a gyuanak árnya sem maradhat rajta; de ő ezt nem akarja, s én vén bohó nem tudom elhatározni, mit tegyek. Égek a vágtyól

önnök igazgató ur és kedves leányának s szerencsétlen fiatal ember nevének még akarata ellen is megmondani, hogy már a név meggyőzve önöket ártatlanságáról...

Gretchen felbeszakítja: „Ne mondja meg nekünk a nevet, mondá hátrorsága miatt elpirulva, de érzelmei erejétől hátravá. Oly szilárdul hiszek ártatlanságában és becsületében, hogy meggyőződésemem mi sem erősíthetné már meg, — s atyám is ezen hitben van.

„Jogtalanság volna ha bizalmát — mivel Fuchsing önként nem akar megajándékozni, kidereszkölnünk, s ha titkaiba akaránk hatolni, mit oly féltékenyen őriz. Nemde apa te is ugy gondolkodol mint én, és nem akarod tudni nevet, ha önként meg nem mondja?

„Az igazgató barátságosan intett leányának. Gretchen helyes érzélem vezérelt, mondá helybenhagyólag. „Nem akarok semmit sem hallani Fuchsingról, a mint ő nem szándékozik reám bizni.

„Ez megint a valódi, régi, tapasztalatlan, jó derék Delmenborst, mondá a városi törvényszéki tanácsos nevetve. „Az én győngyösdésem nem terjed annyira. En emlékeztetem önt ügyretére, melyet az uton tett.

latra, hová a lelkes közönség elragadta tekintett felé, s feszült figyelemmel kísérte szavallatát, mozdulatait. Játéka alatt mely némaságban nyeltek reá, de minden felvonás után növekvő lelkesedéssel tapsolák ki. Drámai vendégszereplésének ez valóban méltó befejezése volt.

Mi a többi szereplőket illeti, róluk is kedvezőleg nyilatkozhatunk. Férfi szerep, Richardén kívül nagyobb szabású a Buckingham-én kívül — kit Szeles jól személyesített ahelyen Rottt Marit a nőszereplőkre, itt első helyen Rottt Marit (Margit) kell megemlítenünk, ki szerepét valódi drámai erővel, s határozott sikerrel adta. Siposné (Lady Anna) kisebb szerepben szintén méltó a megemlítésre.

A darabnak újabb szerű össze állítása, scenirozása, s általában rendezése nagyon ügyesen sikerült s dícséretre méltó.

Közönség olyan számmal volt, hogy III. Richard adataival azt mondhatjuk, hogy nagyon sokan voltak.

NAPI HIREK.

T. előfizetőinkhez és olvasóinkhoz! Mindazon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése a múlt hó végével lejárt, szives bizalommal felkérjük előfizetésükkel mielőbbi megújítására. Az előfizetéseket a „Debreczeni városi könyvnyomdába” küldendők be. Előfizetési ár ápril-juniusi negyedévre 2 frt. 50 kr. ápril-septemberi félévre 5 frt. — A „Debreczeni Ellenőr” szerkesztősége és kiadó hivatala.

Gyűjtés az árvízkarosultak részére. Gr. Kornis Zsigmondé és Graeff Györfly Róza báróné ö mltóságai a tisza vidéki árvízkarosultak részére gyűjtést rendeztek, és e czélból ismerőseik körében 8 ívet osztottak ki, melyből 4 iv már beérkezett ö mltóságokhoz, s e 4 íven a következő adakozások történtek: 1. Gr. Kornis Zsigmondé ivén. Gr. Kornisné 5 frt. Graeff Györfly Róza 5 frt. Berger Henrikné 3 frt. Scheer Benóné 2 frt. Schenk Jakabné 2 frt. Kola Jánosné 3 frt. Kereszty Zsigmondné 2 frt. 50 kr. Budaházi Istvánné 2 frt. 50 kr. Gergenfeld Gusztáv 10 frt. Graeff József 10 frt. Löblich Miklós 2 frt. Huzly Károly 10 frt. Kiss Lajos 3 frt. Kerekes Geiza 2 frt. Szepes Antalné 3 frt. Molnár 2 frt. Steinfeld Ignác 10 frt. Szepes Gusztáv 5 frt. Kardos László 2 frt. K. A. 2 frt. Egy valaki 4 frt. Dragota Csorba Tekla 2 frt. Egy völégény 1 frt. Kiss Sándor 5 frt. Karap 5 frt. Összesen: 110 frt. 2. Feren czi Alajosné urhölgy ivén: Kassai Samu 2 frt. Kassai Krisztina 1 frt. Farkas Istvánné 5 frt. Zoltán Mariska 1 frt. Varga Dalmi Teréz 1 frt. Dalmi Károly 1 frt. Lázár Lajosné 1 frt. N. N. 1 frt. Márton Lajosné 2 frt. Kökényesi Imréné 5 frt. Egy valaki 1 frt. Steincakerné 1 frt. Tóth Mihály 30 kr. Forgács M. 2 frt. Kulcsár Dánielné 1 frt. Öv. Rác Andrásné 50 kr. K. Bertalan 1 frt. H. M. 30 kr. Gerzon Odónné 1 frt. Összesen: 28 frt. 10 kr. 3. S o ó s J á n o s n é gyűjtő ivén: Soós János

2 frt és ösakarua nemük. Deák István 1 frt. Tóth Ferenc 1 frt. Bihari István 1 frt. Király József 1 frt 40 kr. Ladányi Mihály 40 kr. Gede István 20 kr. B. Nagy János 1 frt. Polgár Ferencné 1 frt. Kiss Mihály 80 kr. ifju Kiss Mihály 1 frt. Gombos István 1 frt. Bácsi András 1 frt. Egy valaki 50 kr., összesen 13.80. 4. Fries Józsefné ivén: Geréb Fülöpné, Pfannschmidt Márton család, Molnár Lajosné, Czégely Ferencné, N. N. Udvarhelyi Károlyné többrendbeli ruhaneműket, Dusóczy Pálné 6 itze lencsét, Egy valaki egy félveka krumplint. Mely összegek, ruhák és étszerke ömeltóságai által illető helyre eljuttattak. Fogadják egy a nemes szívű gyűjtők, mint adakozók a karosultak nevében hálás köszönetünket.

A helybeli torna-egylet tisztújító közgyűlése h 9-kén ment végbe. Elnök Varga Lajos, ki már 5 év óta említtett egylet buzgó és tevékeny elnöke, saját, elnöktársa Somogyi Pál tanár és a választmány nevében lemondott, azonban a lefolyt öt év, különösen az ez évi jelentős fényesen tett arról bizonyosodott, hogy az egylet vezetése és érdekeinek képviselése jobb kezekre nem bízathatók, emellogva felkésztett közfelkiáltás folytán valamint a 2 elnök ugy a régi tisztviselők és választmányi tagok ujra megválasztattak, illetőleg tisztijóknak megtartására felkértek. Varga Lajos ellen nem állhatván ily tömeges és hangos kéreseknek, tevékenységét ujra felajánlotta azon hozzákötésűl, ha a többi lemondott tisztviselő és választmányi tag vele együtt megtartja állását. Ez megtörténtén az elnök és az egylet iránti szeretet és érdekeltségél fogva, a tisztújításnak egy negyed óra alatt vége lön. Uj választmányi tagul Nagy Ferenc ügyvéd, az egylet volt tevékeny jegyzője az 1869-diki évben és az egylet jelenlegi alapító tagja választottat meg közfelkiáltás folytán. A midőn még a tisztviselők és választmányi tagoknak eddigi működésükért köszönet és elismerés szavaztatott és különösen Meyer Emil pénztárnok, Borus József jegyző áldozatkészsége dícsérelve kiemeltetett, ekképen alakult az egylet vezető tisztviselője: Varga Lajos elnök, Somogyi Pál tanár alelnök, Borus József jegyző, Meyer Emil pénztárnok, Örvényi Vilmos művezető, főtisztelendő Révész Bálint, P. Nagy Sándor, Tóth Sámuel, Nagy Pál, Nagy Elek, Szabó Soma, Kizsel István, Zichermann Ignác, Nemes Gábor, Tarsai Mihály Dáné István, Gölti Nándor, Tóby István, Gondy Károly, Vecsey Imre, Nagy Ferenc választmányi tagok. — A tisztújításon kívül az egylet pénztár kedvező állásának, az egylet szellemi haladásának kimutatása és az Örvényi Vilmos művezető által az athletika-clubbra vonatkozó indítványa képeztek a főtárgyakat. Emíltett indítvány elvben általános helyesléssel elfogadtatott és az új választmányak tárgyalás és koroztatás végett átadott. A helyesen összeállított alapszabályok fopontjait annak idejében közölni fogjuk.

A debreczeni öngyűjtő 1875-ik évi pénztár kimutatása. — Bevétel. Pénztári maradvány a múlt évről 335.58., alapítók fizetése 180., alapítók fizetése kamatban 294., részvényesektől 926.82., pártólóktól 1. tőke után kamat (u. m. 15 db magyar vasuti kölcsön után) 47.50., mükedvellői előadásból 53.32., különféle jövedelem. Társas vacsorából. Majálisból. Rácsos kerítésre lett gyűjtésből. Összesen 1,221.46., ezüst sorsjátékból 90. árvaház részére adomá-

nyok 421.18., elárverelt ezüst tárgyakból 1,471.54., egy császári arany mely felvátatott 5.20., összesen 50,47 frt 60 kr. — K i a d á s. Arvák tartására, házbérel 1454. évi költségre 396.17., segélyezésre 1481., ez évben elhelyezett tőke takarékpénztári könyv szerint 1367.49., elárverelt ezüst neműekre 9.80., összesen 50,47 frt 60 kr. — 1876. január 1. Egyenleg lehozatal 339 frt 14 kr. — Vagyon kimutatás 1875-dik évre. Készpénz a pénztárban 339.14., alapítók tartozása tőkében 6,755., kamatban 928.70., részvényesek tartozása 1200., ebből levonatik a függőleges tartozás 459 forint, marad 651., pártólók tartozása 107.50., elhelyezett tőke a debr. takarékpénztárba 21,914.20., érték papírok 1543.80., az árvaház telken felszerelés 10%, levonattal 212.47., megmaradt ezüst nyeresémi tárgyak 338.26., — összesen 32,790 frt 07 kr. Mult évi vagyon kimutatás 32,498 frt 13 kr. Szaporodás 291 frt 94 kr. Megjegyzendő 1874-ben a mükedvellői előadás, ezüst sorsjáték, tombolajáték jövedelmét 5139 frt 09 krt; ellenben 1875-ben a jövedelem forrás mint a pénztár zárlat mutatja tetemesen apadt. A mult évben volt részvényes 437. 1875-ben szaporodott 18 ujal, hozzá jön a régi 18 tagnak ujanai beírása 36. Együtt 473 Ebből függőlegessé vált 69. 6 évi kötelezettségnek eleget tett 219 le 288. 185 frt. Mult évben volt alapító tag 236, szaporodott 7-22 243 frt, volt pártóló 391, szaporodott 1. 392 frt. E szerint összes tagja az E. 820. 1874-ben volt 1064. Jelenleg van 820. Kevesbülés 244-el.

Hymen. Páli Gábor ur és Csóka Juliánna k. a. tegnap, azaz április 12-én esküdtek örökhiűséget egymásnak. Az új párt az eskető lelkész főtisztellett Révész Bálint püspök ur, kenet-teljes szavakkal megáldotta s azok a tegnap déli vonattal Bécsbe utaztak. Kiszérje áldás frigyóket és utjokat.

Eljegyzés. Friedman Albert ur a „Tisza” bank hivatalosán, tegnap jegyezte el a városunk egyik kedves hölgyét Fischer Katalin kisasszonyt. Áldás frigyókre!

A tisza vízkárosultak javára öv Dede Mihályné asszonygyűjtés szerkesztőségünkkel két forintot adományozott — Eddigi gyűjtésünk főösszege 18 o. 6. frt.

Leitner H. Bésbél, női divatczikkével a vásárra már megérkezett, s divattermet a külvárosi térre a Kunz János és Társa-féle üzlettel szemben megnyitotta. — Bővebben szombati számunk hirdetési rovata szól.

Holnap és holnapután nem fognak a színházban előadások tartatni.

Telegi gözfürdő holnap, valamint hétfőn, husvét 2-dik napján kivételesen egész nap nyitva lesz. Dél előtt férfiak, délután pedig a nők használatára.

Uj könyvek. A Franklin-Társulat Budapesteméket néhány, kiadásában újban megjelent s igen csinosan kiállított könyvet küldött bér szerkesztőségünknek, még pedig: Bernstein A. A természet könyve. 20-21 füzet (vége). Egy-egy füzet ára 50 kr. Tartalma: XX. füzet. A világ egyetem bővebb ismerete. — Mily anyagok párolognak el a naphan. — A csillagok fényének megmérése. — Miből áll a hold. — A naprendszer keletkezésének története. — A föld fejlődésének története. — Az öt fejlődési időszak stb. — A hulló csillagok és üstökösök rejtje-

lye. — A szórványos csillag hullások. — Miért van reggel felé sürűbb csillag hullás. — Az üstökösök rejtjele. — Az üstökösök bizonytalan élete. — Hova lett a Biela-féle üstökös. — A hulló csillag-rajok és a hideg napok. Mester séges lelkövek stb. XXI. füzet. A szinkopelemzés és az állócsillagok világa. Érkeink, lelkünk és nyelvünk. A végtelenség és a természet tudomány. A nap fekvése és rangja a többi állócsillagok között. E két füzettel a mű most teljesen megjelent. „Családi könyvtár.” 13-15 füzet. Egy-egy füzet 40 kr. 13. füzet. „A divat szélsőségei.” Műveltség- és erkölcstörténeti kutatók nyomán. Irta K. Beniczky Irma. 14. füzet. „Házasságunk.” Irta dr. Sikor J. 15. füzet. „Gyakorlati széptan.” Tekintettel a házi életre. Irta K. Beniczky Irma. — Herzog Odón. Ar-átszámítási táblázatok a méter-rendszer- és a régi mérték-rendszerek szerinti használatbó hossz-ter- és őrmetékekre; továbbá a kalmár-és gyógyszerári sulyokra nézve. Magyar-német kiadás. Ára füze 60 kr. Olcsó könyvtár. 17-20 füzet. 17. füzet. Kőlcsey Ferencz válogatott szónoki művei. Füze 60 kr. 18. füzet. Jósika Miklós br. Egy igaz ember. Beszély. Füze 20 kr. 19. füzet. Conscience Henrik. A szegény nemes. Flamad beszély. Francziából ford. Greuss Ág. Füze 40 kr. 20. füzet. Pope Sándor. A műkiadatról. Tankötemény. Angolból ford. Lukács Möriz. Füze 20 kr.

Hirdetés. A mezőhegyesi m. kir. álladalmi ménes-birtok igazgatóságától a hatóság-hoz érkezett értesítés folytán ezenel közhírré tetetik, hogy ott a f. é. ápril hó 20-ikán 28 db 3-4 éves tenyész-faj bika fog árverésen eladatni.

A szarvasmarha-husárak kilogrammonként a helybeli mészárosok által f. évi ápril hó 12-től 19-ig megállapítva s a hatósághoz szabályszerűleg bejelentve a következők: 42 kr. Rác Györgynek czeplő- és várad-utcai mészárszékében, továbbá Rác Jánosnál Csapó-utczán; — minden többi mészárszékben pedig: 44 kr.

A Vasárnapi Ujság ápril 9-ki száma következő tartalommal jelent meg: Deák koporsója a sírköpolnában. (A „Vasárnapi Ujság” rajzolatának a helyszínen fölvev. vázlata után metszette Morall Gusztáv.) — „Egy szép asszony”. (A Kisfaludy-társaság által 50 arany-nyal jutalmazott költői beszélyből. Fejes István-tól.) — A esudatlos történet. Elbeszélés Bakary Sándortól. — Lotz Károly muzeumi falfestményei: „Az uj házba érkező magyarok.” — Az ösök verszerződése. — „Az alpári csata.” (3 kép).

Egy pillantás a magyar vasutak keletkezési korszakára. I. — A spanyol vérbírósg előtt. (Történeti vázlat). — A lóbusz-virág. (Képpel). — Ugoletti Tádé. Szinnyey Józseftől. — Deák Ferenc és az apagai ref. pap. — A hétről. Irodalom és művészet stb. rendes rovatok.

A Budapesti Bazar VII. száma következő tartalommal jelent meg: a divatrész hozója a sírköpolnában. (A „Vasárnapi Ujság” rajzolatának a helyszínen fölvev. vázlata után metszette Morall Gusztáv.) — „Egy szép asszony”. (A Kisfaludy-társaság által 50 arany-nyal jutalmazott költői beszélyből. Fejes István-tól.) — A esudatlos történet. Elbeszélés Bakary Sándortól. — Lotz Károly muzeumi falfestményei: „Az uj házba érkező magyarok.” — Az ösök verszerződése. — „Az alpári csata.” (3 kép).

(Detlef beszélye). — „Legyezópálma-erdő Afrika-ban” (illusztrálva). — „Beszélő madarak.” — Fővárosi szemle, számrejtvény, megtejtők névsora stb. A díszes borítékon a rendes rovatokban: irodalmi, művészeti hírek, hírszerkönyv, Hymen-hírek, kérdések és válaszok stb. — Ugyancsak a Franklin-társulat kiadó hivatalában (Budapest, egyetem-utca 4-dik sz.) megrendelhető: a Képes Néplap legolcsóbb kiadásban a magyar nép számára, mulattató és tanulságos tartalommal, s a hazai és külföldi politikát tárgyaló rendes rovatval. Előfizetési ára félévre csak 1 frt.

Felölös szerkesztő: Szabó Antal. Részletfizetésre is! a kedvelt eredeti Singer varrógépek

családok és iparosok számára, Debreczenben egyedül a Singer varrógép-társulat képviselőjénél Holvay Gyulánál, a legelőnyösebb feltételek mellett kaphatók. — Mindenféle gépek, ha nem is Singer gépek becsesírtetnek Singer-gépekért.

HIRDETÉS.

Virágáruulás. Kert és ablakdíszítésre alkalmas több ezer cserép különféle virágot és nagy választékban meglevő legújabb szőnyegzeti plántát

Berger Henrik ur postakerti telepen eiadóvá tettem és azt jutányos áron a tisztelt közönségnek ajánlom. Simkovich Béla, 130 sz. 3-3 kertész. 1876.

Kitünő minőségű Husvéti sonka kapható kilogrammonként 88 krajczárjával Strauss Jánosnál, a nagycsapó-utca elején. — Ugyanott egy kiadó bolt is van.

HIRDETÉSEK.

Dr. Miller mohnóvénynedve. Miller óvbalzsama göröcsök ellen. Számtalan esetben jónak bizonyult s orvosi tekintélyek és magánosok által kiemeltetett gyógyszer.

Borsányi Viktor gazdasági gépész. Debreczen, N.-Várad-utca 2203. Ajánlja saját készítményű s legczélsebb szerkezeti tengeri motorzóit, Strobél és Backer-féle szelelő rostait, többféle gépet, boronait s egyéb gazdasági gépet.

ZENETANTEREM. Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű t. cz. közönséget, főleg a t. szülöket, hogy folyó évi ápril 1-től kezdve Debreczenben, a Széchenyi-utczában, az Adler-féle házban egy NYILVÁNOS ZENETANTERMET nyitottam, hol is alapos oktatást adok a zongora, hegedű és fuvala játéokban, — valamint az éneklésben.

Fördő-idény megnyitás! Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudt adni, miszerint a nagyérdemű fordóháznál A NYÁRI IDÉNYT csötörtökön, ápril 6-án megnyitom, mely naptól kezdve fordók következő rendben kaphatók: kádfördő minden nap és minden órában, gözfordó vasárnap, kedden, csötörtökön és szombaton délelőtt urak számára, hétfőn és pénteken délelőtt nők számára.

A debreczeni iparvezetői takarékos hitelintézet. t. cz. részvényesei, a folyó évi május hó 7-dik napján délelőtti 10 órákor a városi ház kistanárságában a f. évi márcz. 12-ki közgyűlés határozata folytán tartandó rendezési közgyűlésre azon figyelemzetéssel hívhatunk meg, hogy mindazok kik abban részt venni szándékoznak — részvényeiket az alapszabályok 35-dik §-sa értelmében 7 nappal a közgyűlés előtt, — és így legkésőbb f. évi ápril hó 30-iki g az intézet pénztáránál, az az okról nyeresémi tértívny mellett, mely egyszerűsített helyéjűgyűlés is szöveglend letenni sziveskedjenek.

Boreladás. Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, hogy a Frohner Bernát ur tisztán kezelt és jó zamatu tokaji asszu, szomorodni és érmelléki bakar, továbbá rissling, magyar-rádi és veres borából, — ugyszinte valódi francia pezsgő s más külföldi borokból állandóan raktárt tartok, s azokat a lehető legjutányosabban számítom.

MAYER A. kezyügyáros. Debreczenben, Széchenyi-utca gr. Degenfeld ur házában. Készít mindenféle kezytűt, sévszorítót, és minden ezen szakbavágó czikkeket. Azon kívül elfogad mindennemű kezytűt tisztítás végett.

Sötér Miklós fűszerkereskedése. Minél számosabb megrendelést kér s kiváló tisztelettel marad

Egy női szabó! ki Debreczenben már több év óta a t. női közönség teljes meglegedésére müködik, készíti mindennemű női ruhákat a legújabb divat szerint, igen jutányos áron. Továbbá ajánkozik a női ruha szabását, az ahoz megkiváló rajz és varrásnak alapos és gyors oktatására. Azon esetben ha 10 tanítvány bízottatának, vidékre is kimenne. Dövebben értekezhetni N.-csapó-utczán 330. sz. a Papp Sándor-féle háznál; a vidékiek pedig bérmentes levelekben Darvas Imre czim alatt.

Előfizetési helyben hasznos. Egész Félév. Negy. Egy l. Előfizetési helyben hasznos. Egész Félév. Negy. Egy l. Előfizetési helyben hasznos. Egész Félév. Negy. Egy l.

Ismét a

Hogya a tetést vonni szaktom, hogy az ily lában cseleszírűsára pedig hat mint a kikerekit a párisi Place la Monceaux, sőt — továbbá a béc apróbb kertjei, — és Erzsébetvár kivétel, csak betegek vagy helyei, — mel és gazdag beren azon napokon és élénkülnek meg, vagy más nyíl lek rendeztetne ugyanakkor a P dokat, a bécsi vagy a budapesti mely élénkség, s mes időtöltés a idején!

Ha az szánczennek is legyen kertje, hol társad felhellese találk igenis helyes és felelő kívánság, — jegyeznen, hogy templom előtti ké érhető, hanem igen bly gazdag is sék ki a lehetőség, ci állandó és ezés publicum bizonyo makkor okvetlen des napi, vagy e valamint eddig ne fog válni; valamint központunkban van szóval itt Debrecz szükséglet egy b s étány létesítés indokolok:

A ki a jótéko mes déli óráiban hús estén, főképp kon egész éven át czán áthalad, lehe mily tömör száml sunk minden rend sége a piac kelet templomtól kezdve türtető állapota er ter-féle házig; i m in dicálja saját zreltetve, a m lésére, szórák van; tudniillik: e s étányra — és tónszerűleg k hol ezt létesít o hajtja. — Vár az Enléktert-társ ugyan fásítani aka a közönség ezen m előbb kielégítsék.

Engedtesék a licum által kijelölt igénytelen nézetem val elmondjam. Piacunk kel ház sora a nagyte

A „Debreczeni

ELT

Irta: STRE

MÁSO

(59 ík

Blumenpich lett szavait hallotta. Kelle áthatotta? Mily kino beszéllő! Ajkai ren segédbíró! — Iki hossz foltassa. „Nagybátyja elbe kát másik testvérnek öre megehezett, s gyermekül fogadta, s Ezt már nem lehet akarja, mert Katinka saját gyermeke; de ez egyenliten, mert Kati szeretete, és bizonyosan